

Lektionsplanering

Årskurs: 2

Ämne: Matematik

Tema: Positionssystemet

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Lektionens centrala innehåll avser att eleverna ska få förståelse för positionssystemet och kunna läsa och skriva tal på både ental och tiotal. Eleverna får också introduktion till hur siffror representerar olika värden beroende på deras position i ett tal.

Kunskapskrav

Eleven kan också redogöra för hur tal är uppbyggda och visa förståelse för positionssystemet. Vidare kan eleven med viss säkerhet läsa och skriva tal upp till 100.

Lärlarleda instruktioner

Introduktion till positionssystemet (10 min)

- Presentera grundkonceptet av positionssystemet för eleverna och förklara betydelsen av ental och tiotal.
- Använd räkneblock eller visuella hjälpmedel för att illustrera hur olika siffror får olika värden beroende på deras position.
- Engagera eleverna genom att ställa frågor om varför det är viktigt att förstå detta system.

Demonstration av taluppbyggnad (15 min)

- Visa hur man bygger tal med hjälp av siffrorna 0-9 och dela upp dem i ental och tiotal.
- Gå igenom exempel som 23, där 2 representerar 20 (tiotal) och 3 representerar 3 (ental).
- Låt eleverna bidra med egna exempel och hjälpa till att bryta ner talen.

Gemensamma övningar (15 min)

- Genomför praktiska övningar i helklass där eleverna får skriva ut och lösa uppgifter kopplade till positionssystemet.
- Dela ut arbetsblad med olika tal, där eleverna får identifiera ental och

tiotal.

- Diskutera tillsammans svaren och ge eleverna möjlighet att ställa frågor.

Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Sammanfatta det lärda och låt eleverna reflektera över vad de har lärt sig under lektionen.
- Ställ öppna frågor som "Vad tyckte ni var mest intressant med positionssystemet?" eller "Varför tror ni att positionssystemet är viktigt?".

Aktivitet

Eleverna får arbeta i par för att skapa egna talplancher genom att använda olika föremål (till exempel klossar), där de ska placera 10 klossar i tiotimmar och 9 klossar i ental för att illustrera talet 109. De ska sedan redovisa sina tal för klassen. Denna aktivitet syftar till att konkretisera och visualisera begreppet positionssystemet.

Beräknad tidsåtgång: 20 minuter

Exit-ticket

- Vad är en position i positionssystemet?
- Svar: En plats som en siffra har i ett tal, vilket avgör värdet av den siffran.

- Hur många tiotal finns det i talet 80?
- Svar: 8 tiotal.

- Vad representerar siffran 5 i talet 75?
- Svar: 5 ental.

- Ge ett exempel på ett tal med 3 tiotal.
- Svar: 30, 31, 32, osv.

- Vad tycker du är viktigast att förstå om positionssystemet?
- Svar: Att siffror har olika värden beroende på var de står i talet.

Hemläxa

Skriv en liten text på 50-100 ord där du förklarar vad positionssystemet är och varför det är viktigt. Ta gärna med ett exempel på ett tal.

Fördjupningsuppgift

Eleverna ska välja ett tal mellan 1 och 100 och skapa ett diagram som visar hur många ental och tiotal det talet innehåller. De ska skriva en kort

förklaring till diagrammet och vad det visar. Denna uppgift ger eleverna möjlighet att visa sin förståelse av positionssystemet på en mer avancerad nivå.

Förslag för nästa lektion

Talens värde och jämförelser

I nästa lektion kan vi fokusera på att jämföra och ordna tal utifrån deras värde. Vi kan gå in djupare på större tal och använda oss av diagram och jämförelseuppgifter. Det är viktigt att eleverna förstår hur de kan sätta en rangordning och vad vilket tal är "större" eller "mindre". Detta bygger vidare på kunskap de har lärt sig idag om positionssystemet och hur siffrors placering i ett tal påverkar deras värde.

Förberedelser

- Förbered exempel och visuella hjälpmedel för att illustrera positionssystemet.
- Skapa arbetsblad för gemensamma övningar.
- Samla in elevernas material för aktiviteten (klossar eller liknande).

Tags: [Åk. 1 - 3](#), [Matematik](#)